

Dr. Kardos Sándor

Alkotmánybíróság

Ügyszám: IV/842-5/2025.

Budapest

hianypotlas@mkab.hu

Tisztelt Alkotmánybíróság !

Alulírott Dr. Kardos Sándor ügyvéd a Nyíregyházi Törvényszék 1.B. 390/2021/38. számú ítéletével szemben az ügyben érintett Kovács Gábor [REDACTED] II.r. terhelt vonatkozásában az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27.§. alapján

alkotmányjogi panaszt

terjesztek elő azzal, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg az első és másodfokú ítéletek továbbá a *Kúria felülvizsgálati határozatának* Alaptörvényellenességét és az Abtv. 43.§.-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

I. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a.) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése

Ügyfeletem Kovács Gábor II.r. terheltet a Nyíregyházi Törvényszék 2023. január 30.-án kelt 1.B. 390/2021/38. számú ítéletével, majd a Debreceni Ítéltábla 2023. június 21.-én kelt Bf.II. 229/2023/22. számú határozatával költségvetési csalás btt.-e és más bűncselekmények miatt 6 év szabadságvesztésre, 4 millió forint pénzbüntetésre, 5 év közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá vele szemben 25.684.331,- Ft. erejéig vagyonelkobzást rendelt el. A bírósági ítéletek megállapították, hogy a vádlott cselekményét bünszervezetben követte el.

b.) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A jogerős ítélettel szemben, a Be. 649.§. (1) bek. b.) pont második fordulata alapján a bünszervezet megállapítása miatt „a büntetőjog más szabályainak” megsértésére hivatkozással, felülvizsgálati kérelmet nyújtottunk be, amelyet a Kúria a 2024. november 28.-án kelt Bfv.II. 232/2024/16. számú határozatával elutasított. Az említett felülvizsgálati eljárásban meghozott határozatot 2025. január 27.-én kézbesítették, így az alkotmányjogi panasz a törvényes határidőn belül kerül előterjesztésre.

Az alkotmányjogi panaszt a Kúria itt írt számú határozatára is kiterjesztjük.

II. Az ítéleti ténymegállapításról

2018. szeptember 6. napját megelőzően – közelebbről meg nem határozható időpontban – [REDACTED] I. rendű és Kovács Gábor II. rendű vádlottak elhatározták, hogy jövedéki termékekkel kapcsolatos újabb bűncselekményt valósítanak meg. Ennek érdekében megvásárolták a II. rendű vádlott gyermekei nevére a [REDACTED] szám alatti tanyás ingatlant, ahol a dohányleveleket fogyasztási dohányra kívánták feldolgozni, majd azt értékesíteni. A Kovács Gábor II.r. é [REDACTED] I.r. vádlottak szándéka az volt, hogy Lengyelországban vásárolnak folyamatosan nagyobb mennyiségű dohánylevelet, melyet kistehergépkocsival Magyarországra szállítanak a [REDACTED] szám alatti tanyás

ingatlanra, ahol dohányvágó gépeket üzemeltetnek alkalmazotti munkakörben dolgozó személyek bevonásával.

2018. augusztusában kibérelték a [REDACTED]-től a [REDACTED] forgalmi rendszámú [REDACTED] típusú kistehergépkocsit, bevonták a bűncselekmény elkövetésébe [REDACTED] III. rendű vádlottat, akinek feladata volt a [REDACTED] kistehergépkocsi vezetése, illetve a kapott utasítások alapján fogyasztási dohány szállítása, valamint egyéb munkálatok elvégzése.

[REDACTED] I. rendű és Kovács Gábor II. rendű vádlottak szakmai ismereteiket felhasználva összesen 3 dohányvágó gépet készítettek, melyek a [REDACTED] [REDACTED] szám alatti ingatlanon lettek elhelyezve, azokat ott használták a Lengyelországból beszerzett nagy mennyiségű dohánylevél vágásához.

[REDACTED] III. rendű vádlott által vezetett [REDACTED] típusú kistehergépkocsival 2018. szeptember 6. – 2019. április 19. napja közötti időszakban rendszeresen, hetente több alkalommal szállítottak nagy mennyiségű dohánylevelet Lengyelországból akként, hogy a lengyelül beszélő [REDACTED] I. rendű vádlott az [REDACTED] forgalmi rendszámú [REDACTED] típusú személygépkocsival kiment [REDACTED] III. rendű vádlottal Lengyelországba, szükség esetén szállást is foglalt maguknak, megvásárolták a dohányleveleket, majd azokat a [REDACTED] kistehergépkocsiba bepakolva [REDACTED] III. rendű vádlott a fenti tanyás ingatlanra szállította. Őt felvezetéssel biztosította [REDACTED] I. rendű vádlott, közben egymással telefonon tartották a kapcsolatot, szükség esetén tájékoztatták egymást a közúti ellenőrzésekről, a pénzügyőrök, illetve a rendőrök jelenlétéről, számukról.

[REDACTED] I. rendű vádlott testvérével, Kovács Gábor II. rendű vádlottal minden esetben egyeztetette, hogy Lengyelországban milyen mennyiségű, minőségű, dohánylevelet vásárol.

A beszerzett dohányleveleket a [REDACTED] szám alatti ingatlanon a három darab dohányvágó géppel [REDACTED] IV. rendű és [REDACTED] V. rendű vádlottak dolgozták fel dohánygyártmánnyá, a dohánylevelek kipakolását a feldolgozását döntően a IV. és V.r. vádlottak, esetenként [REDACTED] I. rendű és Kovács Gábor II. rendű vádlottak is végezték. Utasításaik alapján történt a finomra vágott fogyasztási dohány, a dohánygyártmány gépjárműbe bepakolása az értékesítést, elszállítást megelőzően.

A jogerős ítélet megállapításai szerint [REDACTED] I. rendű és Kovács Gábor II. rendű vádlottak a fenti személyekből álló bünszervezet vezetői voltak, ismereteik alapján megszervezték a finomra vágott fogyasztási dohány és egyéb fogyasztási dohány beszerzése, szállítása, feldolgozása mellett az értékesítést is, ők határozták meg [REDACTED] III. rendű, [REDACTED] IV. rendű és [REDACTED] V. rendű vádlottak feladatát is. [REDACTED] III. rendű vádlott általában a mikrobusz vezetését végezte, illetve esetenként kisebb mennyiségű dohánygyártmányt szállított ki.

[REDACTED] IV. rendű és [REDACTED] V. rendű vádlottak a dohánylevelek feldolgozását, pakolását végezték a [REDACTED] m alatti ingatlanon [REDACTED] I. rendű és Kovács Gábor II. rendű vádlottak által adott megbízások alapján.

[REDACTED] III. rendű, [REDACTED] IV. rendű és [REDACTED] V. rendű vádlottak [REDACTED] I. rendű és Kovács Gábor II. rendű vádlottaktól e tevékenységükért fizetést kaptak, munkájukat a kapott utasítások alapján végezték (szállítási feladatok, rakodási-pakolási feladatok, a megadott időben milyen mennyiségű dohánylevelet kell feldolgozni dohánygyártmánnyá stb.).

A Nyíregyházi Törvényszék ítéletében megállapított tényállást a Debreceni Ítélet tábla az alábbiakkal egészítette ki :

„A kistehergépkocsit legalább 20 alkalommal vezette [REDACTED] III. rendű vádlott {ítélet [58] bekezdés}, alkalmanként 20.000 Forintot kapott a szállításért {ítélet [54] és [68] bekezdései}. [REDACTED] III. rendű vádlott így legalább 400.000 Forint haszonra tett szert tevékenységéért. A hatóság [REDACTED] cs III. rendű vádlottat a nála lefoglalt cigarettát érintően 3.118.000 Forint jövedéki bírság megfizetésére kötelezte már az üggyel kapcsolatban {ítélet [69] bekezdés}. A járműnyilvántartó adataiból kitűnően (nyomozási iratok 8.2.21.) a [REDACTED] rgalmi rendszámú, 2004-ben gyártott [REDACTED] típusú gépjármű öntömege 2.160 kg, össztömege 3.200 kg, ebből fakadóan sofőrrel, utassal együtt a terhelhetősége 1.040 kg {ítélet [82] bekezdés}. [REDACTED] t I. rendű, Kovács Gábor II. rendű vádlottak, mint a bűncselekmény irányítói [REDACTED] s III. rendű, [REDACTED] IV. rendű, valamint [REDACTED] V. rendű vádlottaknak munkájukért „teljesítménybérben” fizettek {ítélet [121] bekezdés}. Kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy mennyi haszonra tettek szert munkájuk után [REDACTED] IV. rendű, valamint [REDACTED] V. rendű vádlottak.

A vagyoni haszon egésze, a 128.421.658 Forint [REDACTED] t I. rendű és Kovács Gábor II. rendű vádlottaknál jelentkezett fele-fele arányban, azaz személyenként 64.210.829 Forint értékben. Nemhogy a büntetőjogi főkérdések, hanem a járulékos rendelkezések tekintetében is terveztek [REDACTED] t I. rendű, Kovács Gábor II. rendű vádlottak, mint a bűncselekmény irányítói és így a [REDACTED] szám alatti ingatlant nem saját, hanem gyermekeik nevére vásárolták, a dohánylevelek szállításához eszközül használt [REDACTED] forgalmi rendszámú [REDACTED] típusú gépjárművet is bérelték azért, hogy az elkobzás alá ne eshessen {ítélet [174] bekezdés}. Az ítélet [31] bekezdése kiegészítendő azzal, hogy a nyomozó hatóság helyszíni eljárása során [REDACTED] 1083 doboz ismeretlen forrásból származó különféle márkájú zárjegy nélküli cigaretta, 58,78 kg egyéb fogyasztási dohány, illetve 1989 szál 106.411 Forint értékű, azaz 98.257 Forint jövedéki adó és 22.623 Forint Áfa tartalmú [REDACTED] III. rendű vádlott által készített töltött cigaretta került megtalálásra és lefoglalásra (Kutatásról, lefoglalásról

készített jegyzőkönyv). Az elkövetési értékbe ez is beletartozik, de ezt a vád is tartalmazta.

Az Ítéltábla megállapította, hogy az így helyesbített tényállás, most már megalapozott és a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében irányadó a másodfokú eljárásban.

III. A személyes érintettség

Az adott büntető eljárásban jogerősen elítélt Kovács Gábor II. rendű terhelt személyes érintettsége a bűnszervezet törvénysértő megállapítása miatt megkérdőjelezhetetlen.

IV. Az Alaptörvénynek az indítvánnyal érintett részei

„XXVIII. Cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és a kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[...]

(4) Senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy - nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben - más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.

[...]

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

Az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdése a kialakult gyakorlatnak megfelelően az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. Cikke szerint értelmezi és használja a tisztességes eljárás fogalmát. A Magyar Alkotmánybíróság gyakorlatában a (6/1998.

(III.11.) AB Határozat) sokat idézett összegzése szerint a tisztességes eljárás „olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni, ezért egyes részletek hiánya ellenére épp úgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan” avagy „nem tisztességes”. (6/1998. (III.11.) AB Határozat, ABH 1998.91.95.)

Álláspontunk szerint ebben az ügyben az eljáró bíróságok, és a *Kúria is*, a bünszervezet fogalmának az Alaptörvénnyel ellentétes értelmezése folytán, alapvetően a tisztességes eljáráshoz való jogot sértették meg, amely Kovács Gábor II.r. terheltre nézve rendkívül hátrányos helyzetet teremt. Tisztában vagyunk azzal is, hogy egyedi ügyet érintő jogértelmezési problémával az Alkotmánybíróság nem foglalkozik. A bünszervezet fogalmának helyes értelmezése azonban az egész bírói gyakorlatot érinti.

Az Alaptörvény és az általunk hivatkozott tisztességes eljárás kapcsolatrendszerét az alábbiakban részletezzük :

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek-e szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog elsősorban nem az egyéneket megillető jog, hanem az igazságszolgáltatás egyik legfontosabb alapelve és a jogállamiság elvének lényegi, tartalmi eleme. Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jogot részben az EJEB gyakorlatára tekintettel értelmezi, az EJEB pedig a bírói döntések tartalmával összefüggésben rámutatott, hogy valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrésztől erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat és a bírói döntések tekintélyét. (Taxquet kontra Belgium (926/05) 2010.11.16.) Az EJEB ezért a jogértelmezés állított tartalmi hibáját kivételesen ugyan, de akkor vizsgálja, ha a bíróságok kiszámítható és egységes értelmezésen alapuló joggyakorlatának hiányát veti fel. (Beian kontra Románia (30658/05.) 2007.12.06.) Ez ugyanis a tisztességes eljáráshoz való jog és ezen keresztül a jogállamiság elvének a sérelmét alapozhatja meg.

Az EJEK értelmezésével hasonlóságot mutat az Alkotmánybíróságnak az a gyakorlata, mely szerint egy szabályozás felülírása kitágítása a bíróságok részéről már nem jogértelmezési, hanem *contra legem* jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelent, ami felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét. A jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntések eszközévé, ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatóság és előreláthatósági elvárás. (3026/2015. (II.9.) AB Határozat) A kirívó jogértelmezési hiba, tehát az Alkotmánybíróság gyakorlatában kivételes esetben felvetheti a jogállamiság sérelmét is.

Az Alkotmánybíróság, tehát a 7/2013. (III.1.) AB Határozatban kifejezetten az Alaptörvény 24. Cikk (2) bek. d.) pontjában és az Abtv. 27.§.-án alapuló hatáskörében, összefüggésben megerősítette a tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatos gyakorlatát és megállapította, hogy a tisztességes eljáráshoz való jogból fakadó – az Alkotmánybíróság által korábbi gyakorlatával kimunkált – alkotmányos követelmények nem csak a szabályozási környezettel, hanem az egyedi bírói döntésekkel szemben is érvényesíthetők.

Az Alkotmánybíróság tehát *a fenti döntésében* arra a megállapításra jutott, hogy a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban fenntartott korábbi Alkotmánybírósági gyakorlat alkalmazásának továbbra sincs akadálya. (például: 8/2015. (IV.17.) AB Határozat indokolás (57)) Ezt követően ebben a szellemben születek meg az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésével összefüggő döntései.

V. A bünszervezet törvényellenes megállapítása

A Kúria a bünszervezet jogi szabályozásával összefüggésben *kifejtett*, hogy a társas bűnelkövetés ezen alakzatát a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXXIII. törvény, 1997. szeptember 15. napjával iktatta

be a büntetőtörvénybe. A fogalom 1999. március 1. napjával, majd 2002. április 1. napjával módosult, ez utóbbi alapján a bünszervezet három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése. Ugyanez a szövegezés került át a 2013. július 1. napján hatályba lépett Btk. 459. § (1) bekezdés 1.

pontjába is.

A bünszervezet-fogalom ismételten 2019. július 10-i hatálybalépéssel, a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény 107. §-ával módosult; újabb két tényállási elem, a hierarchikusan szervezettség és a konspiratív működés követelményének beépítésével, így a bünszervezet megállapítására vezető feltételrendszer szigorodott, amelyet a Btk. 2.§-ára figyelemmel a jelen ügyben is alkalmazni kell.

A 2019. évi LXVI. törvény 107. §-ával módosított Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja szerint a bünszervezet megállapításának feltételei az alábbiak:

- legalább három személyből álló,
- hosszabb időre történő megállapodás,
- hierarchikusan szervezett,
- konspiratív módon működő csoport,
- amelynek célja ötévi, vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

E feltételek egyidejű megléte esetén – amelyet a jogerős ítélet tényállásának alapulvételével kell megítélni – törvényes a bünszervezet megállapítása.

A módosítás a csoport működése tekintetében a korábban használt összehangoltságot, mint fogalmi elemet felcseréli a konspiratív működési jellegre. Ez szintén minőségi többletet kíván érzékelteni a bűnszövetség szervezettségéhez képest. Jelenti az elkövetők közötti koordinációt, a lebukás megelőzése érdekében tett - több esetben

önálló bűncselekményként büntetett - lépéseket, a bűncselekményből származó előny szervezett elosztását, a bűncselekmények elkövetésének feladatmegosztáson alapuló tervszerűségét.

A konspiratíván működő csoport, mint a bűnszervezet további elengedhetetlenül fontos tényállási eleme, *a jelen ügyben* szintén nem bizonyított. E tényállási elem - a fentebb már ismertetettek alapján - nem egyenlő pusztán konspirációs nyelv használatával. Ez egyaránt jelenti a vádlottak közötti koordinációt, a lebukás megelőzése érdekében tett különböző lépéseket. Ebben az ügyben ilyenről nem beszélhetünk. Ilyen nem volt. Az nyilvánvaló, hogy a vádlottak által megvalósult bűncselekménysorozat, *mint ahogy az nagyon sok bűncselekmény esetén így van*, már csak a bűncselekmény jellege miatt is igényel bizonyos fokú szervezettséget.

Véleményünk szerint a jelen ügyben a vádlottak cselekménye nem megy túl egy átlagos szervezettség szintjén a kódnyelv és az esetenként alkalmazott felvezető autó a valóságos konspiratív működéshez nem elegendő.

Az irányadó tényállás egyértelműen tartalmazza, hogy megállapodásról, mint tényállási elemről csak és kizárólag Kovács Gábor II. rendű és [REDACTED] I. rendű vonatkozásában beszélhetünk. A tényállás azt is tartalmazza, hogy az I. rendű és II. rendű vádlottak „bevonták” a bűncselekmény elkövetésébe a III. rendű vádlottat, mint ahogy a IV. rendű és V. rendű vádlottak is bevonásra kerültek.

A tényállás azt nem tartalmazza, hogy az I. rendű és II. rendű vádlottak a közöttük történt megállapodásról is tájékoztatta volna az egyébként alkalmazottként dolgozó vádlottársait. *Még [REDACTED] III.r. vádlottat sem !* Márpedig a bűnszervezet megállapíthatóságához legalább három személy megállapodása szükséges.

Nem nyert tehát bizonyítást, hogy a III. rendű, IV. rendű és V. rendű vádlottak tudattartalma teljes bizonyossággal átfogta volna azt a tényt, hogy bűnszervezet keretein belül hajtják végre cselekményüket. Így Kovács Gábor II. rendű és [REDACTED]

■

Róbert I. rendű vádlottak megállapodása a bűnszervezet vonatkozásában nem lehet tényállásszerű.

A bűncselekmény – a kívülálló, hatóságok vagy egyes elkövetők elől való – leplezésének természetes szándéka önmagában nem lehet elegendő a bűnszervezetben történő elkövetés megállapításához.

Röviden a jogértelmezés oldaláról is megvizsgáljuk, hogy a Kúria már hivatkozott értelmezése megfelelh-e a jogalkotó szándékának vagy sem.

A büntető jog jogszabály tanában alapvetésnek tekinthető, hogy a büntető törvényt főszabály szerint a szavak köznapi jelentése alapján kell értelmezni. A nyelvtani értelmezés során az idegen eredetű szavak jelentéstartalmát elsődlegesen az idegen szavak és kifejezések szótára alapján lehet meghatározni. Eszerint a görög eredetű „hierarchia” szó rangsort, szigorú alá fölé rendeltségi sort, míg a „hierarchikus” kifejezés valamilyen hierarchia szerint felépülő rangsort jelent. Ehhez képest a latin eredetű „konspiráció” alatt összeesküvést, a titkos tevékenység folytatására az illegális szervezetek által felépített rendszert kell érteni, míg a „konspiratív” kifejezés azt jelenti, hogy az adott eljárás a titkos tevékenységre jellemző, azzal kapcsolatos.

A nyelvtani értelmezés mellett kiemelt fontossággal kell szólni – figyelemmel az Alaptörvény VII. számú módosítására is – a teleologikus értelmezésről is, amely értelmezés a jogalkotó konkrét, vagyis az érintett normaszöveg megalkotásához kapcsolódó szándékát kutatja. *Ez is példa arra, hogy jogértelmezési kérdéssel foglalkozik az Alkotmánybíróság, hisz ilyen okból még az Alaptörvény is módosításra került.* A feltételezett jogalkotói akarat kutatásának létjogosultságát az adja, hogy az az értelmezés zsinórmértékét közvetlenül a jogalkalmazónál erősebb legitimációval rendelkező jogalkotótól származtatja. Ezen indok állhat azon alkotmányozói döntés hátterében is, amely az Alaptörvény 28. cikk módosításával 2019. január 01.-jétől a szubjektív célkövetés elvének alkalmazását írja elő a bíróságok számára. Ez a jogalkotói akarat dominanciáját fejezi ki.

A teleologikus értelmezés kapcsán az Alkotmánybíróság is kifejtette, hogy az a bíróságok számára alkotmányos kötelezettséggént írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat elsősorban, azok céljával összhangban kötelesek értelmezni. Ebből a kötelezettségből pedig azt következik, hogy a bíróságoknak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül az *Alaptörvény* preambuluma és a miniszteri indokolás alapulvételével biztosítani kell a jogszabály céljának érvényesülését és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat elsősorban arra tekintettel kell értelmeznie.

Az Alkotmánybíróság e határozatában arra is rámutatott, hogy ezen Alaptörvényi kötelezettség elmulasztása a meghozott bírói döntés önkényessé válásához vezethet, mivel ezáltal a bíróság kilép abból a jogértelmezési keretből, amelyet számára az Alaptörvény előír. Mindez pedig az alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek.-ében meghatározott tisztességes eljáráshoz sérelméhez és a bírósági határozat alaptörvény-ellenességéhez vezethet.

A Tisztelt Kúria a teleologikus értelmezést nem követi.

A teleologikus értelmezés dominanciájára a felülvizsgálati eljárásban is hivatkoztunk, amit a Kúria kritikai megjegyzésként fogott fel és azt hangsúlyozta, hogy a jogegység biztosítása a Kúria feladata, és ennek során a Kúria számára továbbra is irányadó a 2019. június 10.-ei törvénymódosítást követően meghozott Bhar.III. 571/2019. számú Kúriai döntés, amely egyértelműen szemben áll a törvény módosítással.

Tisztelt Alkotmánybíróság !

Az erre irányuló felhívásnak megfelelően a korábban benyújtott panaszunkat még a továbbiak szerint pontosítjuk.

Az Alkotmánybíróság 3295/2019. (XI.18.) AB Határozata szerint :

[38] Az Alkotmánybíróság a jogbiztonság követelményével összefüggésben megállapította ugyanakkor azt is, hogy egy szabályozás felülírása, kitágítása a bíróságok részéről már nem jogértelmezési, hanem *contra legem* jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelent, ami felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét. „A jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás.” {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]}

[39] Az Alkotmánybíróság e megállapításokat irányadónak tekintette a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben, és elismerte, hogy a *contra legem* jogalkalmazás a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére vezethet. Ennek megállapításának azonban kivételes esetben lehet helye, és a bírói jogértelmezés kirívó – alapjogi relevanciát elérő – hibája csak akkor merülhet fel, ha a következő – egymást erősítő – feltételek együttes fennállása megállapítható. Egyrészt a bíróság a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolja meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazza. Másrészt, ezzel párhuzamosan, ha a bíróság a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem veszi figyelembe. Harmadrészt, ha a bíróság döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapítja, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó új jogi szabályozás elfogadásával és hatálybaléptetésével összefüggésben kifejezetten hatályon kívül helyezett {20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [29]}.

[40] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában tehát a *contra legem* jogértelmezés és jogalkalmazás csak kivételesen alapozza meg az alaptörvény-ellenességet, mégpedig akkor, ha a *contra legem* jogalkalmazás egyben – a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban foglalt feltételek fennállása esetén – alaptörvény-ellenesnek (*contra constitutionem*) minősül {lásd: 3280/2017. (XI. 2.) AB határozat, Indokolás [38]}.”

Jelen ügyben tehát az eljáró bíróságok a bünszervezet fogalmát az Alkotmánybíróság értelmezésének megfelelően törvényi rendelkezések szerint, hanem attól eltérően szűkítőleg értelmezi.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelményének sérelmét is. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {lásd 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}." 2(20/2017. (VII.18.) AB Határozat)

Tisztelt Alkotmánybíróság !

Mindezekon túlmenően az ügyben az Alaptörvény II. cikkének sérelme is megállapítható, amely azt a kérdést veti fel, amely az elkövetők már hivatkozott tudattartama mellett a a III., IV. és V. rendű vádlottak bünszervezetben való részvétele megállapítható –e vagy sem.

Az Alkotmánybíróság már 1991-ben rámutatott, hogy "Valamennyi modern büntetőjogi rendszernek alaptétele a bűnfelelősség elve. Eszerint a büntetőjogi felelősségre vonás alapvető feltétele a törvényben büntetendővé nyilvánított magatartás bűnös (szándékos vagy egyes esetekben gondatlan) megvalósítása (Btk. 10. §). A bűnösségen alapuló felelősség elve azt jelenti, hogy vizsgálni kell a tettes viszonyát magatartásához és annak eredményéhez. Későbbi határozatában az Alkotmánybíróság kiemelte, hogy "A büntetőjog alkotmányos alapelve a büntetőjogi felelősség személyes volta, a bűnösségen alapuló felelősség".

A 4/2005. Büntetőjogegységi határozat kimondja, hogy "a Btk. 98. §-a (1) bekezdése akkor alkalmazható, ha az elkövető tudata a bűnszervezet Btk. 137. §-a 8. pontjában meghatározott tárgyi ismérveit átfogja. " A nevezett jogegységi határozat helyesen állapítja meg, hogy a magyar büntetőjog az egyéni felelősségen alapuló büntetőjogi felelősségen nyugszik, ennek megfelelően vizsgálni kell, hogy az elkövető tudattartama átfogta-e a bűnszervezetben való elkövetés tényét. Továbbmenve kifejti a jogegységi határozat azt is, hogy a bűnszervezetben történő elkövetés miatti felelősségre vonás feltétele, hogy az elkövető az alapcselekmény tényállásában megfogalmazott tényeket ismerje. A jogegységi határozat indoklása (IV/4.) is tartalmazza, hogy a tudattartam két irányba, az ún. alapcselekmény tekintetében és ezzel párhuzamosan a bűnszervezet tárgyi ismérveinek felismerése tekintetében vizsgálendő. A fentieket tükrözi a BH 2016.9.234 számon közzétett határozat, mely szerint "A bűnszervezet kapcsán elsődlegesen mindig a bűncselekmény elkövetését kell vizsgálni, majd az vizsgálendő az alanyi oldalon, hogy ha az elkövetési magatartás a bűnszervezet keretén belüli, akkor azt az elkövető felismerte-e."

Mindezek alapján, továbbra is fenntartjuk azt az álláspontunkat, hogy a jelen ügyben az Indítványozó Kovács Gábor tudattartama testvérével [REDACTED] I. rendű vádlottal volt azonos, míg az ügy további vádlottjai teljesen más tudattartalommal rendelkeztek, így a cselekmény bűnszervezetben történő elkövetésének megállapítása nem csak a hatályos büntető jogot, hanem a kifejtettek szerint az Alaptörvény sérelmét is eredményezi.

[REDACTED], 2025. június 03.

Tisztelettel : [REDACTED]